

Toimenpidealoite TPA 4/2026 vp

Atte Kaleva kok ym.

Toimenpidealoite sulfaatin lisäämisestä vesiympäristölle haitallisten aineiden joukkoon sekä siihen liittyvien raja-arvojen määrittelystä

Eduskunnalle

Ympäristönsuojelulaki (86/2000), laki vesienhoidon järjestämisestä (1299/2004) sekä vesihuoltolaki (119/2001) pyrkivät suojelemaan pinta- ja pohjavesien sekä merivesien laatua ja estämään haitallisista aineista johtuvaa vesistön pilaantumista. Valtioneuvoston asetuksella (1022/2006) on tähän liittyen asetettu yksityiskohtaisempia päästökieltoja, päästöjen raja-arvoja sekä laatumormeja. Suomen ympäristökeskus (Syke) on omassa suunnitelmassaan ehdottanut sulfaatin lisäämistä asetukseen sekä raja-arvojen määrittelyä tähän liittyen. Sulfaattiin liittyvästä sääätelytarpeesta sekä raja-arvoista on hiljattain saatu uutta tietoa, jota voidaan hyödyntää normien valmistelussa.

Sulfaatin päätyemisestä vesistöihimme on tarpeen antaa ylikansallisten normien lisäksi myös kansallisia säädöksiä, koska kansainväliset normit eivät kaikilta osin huomioi ympäristömme ja etenkin Itämeren erityislaatuista. Kansainvälisessä säätelystä tarkastellaan pääasiassa sulfaattien vaikutusta sisävesiin sekä toisaalta merialueisiin. Itämeri on keskisyvydeltään matala vähäsuolainen murtovesialue, jossa sulfaatit aiheuttavat enemmän ja erilaista kuormitusta kuin laajemmilla ja huomattavasti syvemmillä merialueilla. Myös sisävesiin — esimerkiksi jokiin — joutuneet sulfaatit päätyvät Itämereen ja lisäävät sitä kautta huomattavasti etenkin pistemäistä vesistön kuormitusta.

Sulfaattipäästöjen normien täsmentäminen sekä selkeiden raja-arvojen määrittelyminen on tarpeen Itämeren ja ranta-alueiden ympäristön suojelemiseksi, mutta myös elinkeinoelämän toimintaedellytysten parantamiseksi. Yritysten kannalta on tärkeää, että normit ovat selkeitä ja niiden soveltaminen ennakoitavaa. Tämä on keskeistä informaatiota esimerkiksi investointipäätöksiä ja toiminnan suunnittelua tehtäessä. Epäselvä normiohjaus, epätasälliset raja-arvot ja mahdollinen valvonnan ennakoimattomuus voivat pahimmassa tapauksessa haitata merkittävästi yritysten toimintaa sekä muun muassa akkuteollisuuden ja vihreän siirtymän hankkeiden etenemistä. Edellä sanottu sulfaatin lisääminen haitallisten aineiden luetteloon sekä sitä koskevien raja-arvojen määrittely auttaa merkittävästi elinkeinoelämää investointien ja toiminnan suunnittelussa. Se myös lisää valvontaan liittyvää ennakoitavuutta ja vähentää sitä kautta toimijoiden riskejä. Samalla vastataan kansalaisaloitteessa (KAA 5/2025 vp) ja kansalaisadressissa (2024) esitettyyn huoleen Itämeren ympäristön suhteen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

Valmis
5.0

Toimenpidealoite TPA 4/2026 vp

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin sulfaattiin liittyvien normien valmistelemiseksi sekä Suomen olosuhteet huomioivien raja-arvojen määrittämiseksi tähän liittyen.

Toimenpidealoite TPA 4/2026 vp

Helsingissä 20.2.2026

Atte Kaleva kok
Pekka Haavisto vihr
Veronika Honkasalo vas
Saara-Sofia Sirén kok
Oras Tynkkynen vihr
Tuula Haatainen sd
Ari Koponen ps
Harry Harkimo liik
Miapetra Kumpula-Natri sd
Mai Kivelä vas
Atte Harjanne vihr
Alviina Alametsä vihr
Eveliina Heinäluoma sd
Ville Merinen sd
Fatim Diarra vihr
Johannes Koskinen sd
Tuomas Kettunen kesk
Olga Oinas-Panuma kesk
Ville Skinnari sd
Kim Berg sd
Kimmo Kiljunen sd
Paula Werning sd
Marko Asell sd
Hanna Kosonen kesk
Inka Hopsu vihr
Maaret Castrén kok
Timo Heinonen kok
Pihla Keto-Huovinen kok
Arto Satonen kok
Pauli Aalto-Setälä kok
Milla Lahdenperä kok
Karoliina Partanen kok
Tere Sammallahhti kok
Heikki Autto kok
Aleksi Jänntti kok
Oskari Valtola kok
Janne Jukkola kok
Lauri Lyly sd
Laura Meriluoto vas
Timo Furuholm vas
Krista Mikkonen vihr
Vesa Kallio kesk
Markku Siponen kesk
Jenni Pitko vihr

Toimenpidealoite TPA 4/2026 vp

Tiina Elo vihr
Ville Valkonen kok
Janne Heikkinen kok
Heikki Vestman kok
Saara Hyrkkö vihr
Hanna Holopainen vihr
Bella Forsgrén vihr
Piritta Rantanen sd
Johanna Ojala-Niemelä sd
Hanna Sarkkinen vas
Suna Kymäläinen sd
Riitta Kaarisalo sd
Helena Marttila sd
Timo Suhonen sd
Jarmo Lindberg kok
Juha Hänninen kok
Eva Biaudet r
Petri Honkonen kesk
Hannu Hoskonen kesk
Jari Ronkainen ps
Rami Lehtinen ps
Minja Koskela vas
Anna Kontula vas
Martin Paasi kok
Aino-Kaisa Pekonen vas
Timo Harakka sd
Matias Mäkynen sd
Aki Lindén sd
Johan Kvarnström sd
Krista Kiuru sd
Mia Laiho kok
Sofia Vikman kok
Mari Kaunistola kok
Teemu Kinnari kok
Marko Kilpi kok
Ville Väyrynen kok
Jani Kokko sd
Laura Huhtasaari ps
Anne Rintamäki ps
Merja Rasinkangas ps
Ritva Elomaa ps
Lotta Hamari sd
Jouni Ovaska kesk
Henrik Vuornos kok
Mira Nieminen ps
Anders Norrback r

Toimenpidealoite TPA 4/2026 vp

Johannes Yrttiaho vas
Ville Kaunisto kok
Terhi Koulumies kok
Markku Eestilä kok
Saku Nikkanen sd
Pia Hiltunen sd
Arja Juvonen ps
Veijo Niemi ps
Antti Kangas ps
Sari Tanus kd
Päivi Räsänen kd
Pekka Aittakumpu ps